

ŞİKE VE TEŞVİKTE ZAMANAŞIMI

04.08.2006 TARİHİNDEN ÖNCEKİ TÜM ŞİKE VE TEŞVİK EYLEMLERİ ZAMANAŞIMINA UĞRAMIŞTIR [1]

Av. Engin TUZCUOĞLU
Spor Hukuku Enstitüsü Yönetim Ve Yürütme Kurulları Üyesi

Kısa süre önce, şike ve teşvik primi soruşturması kapsamında, bir spor kulübünde yapılan arama ve basına yansıyan iddialardan sonra, hangi tarihten sonraki şike ve teşvik primi eylemlerinin disiplin soruşturmasına dâhil edilebileceği kamuoyunda tartışılmaya başlandı. Bir kısım hukukçuların, yürürlükteki Futbol Disiplin Talimatı'nın 15. maddesine dayanarak bugünden geriye doğru 20 yıllık dönemin soruşturulabileceği görüşüne ise Futbol Federasyonu Başkanı Sayın Mehmet Ali Aydınlar da katıldı ².

Peki, gerçekten TFF, bugünden 20 yıl geriye doğru tüm şike ve teşvik primi eylemlerini soruşturabilir ve cezalandırabilir mi?

Futbol Federasyonu'nun özerkliğini kazandığı 1992 yılından sonra yürürlüğe giren toplam 6 adet Futbol Disiplin Talimatı'nın tamamında "şike yapmak/yaptırmak" eylemi yer almış, "teşvik primi vermek/almak" eylemi ise ilk kez 02.08.2005 tarihinde yürürlüğe giren Futbol Disiplin Talimatı'nda düzenlenmiştir.

Diğer deyişle teşvik primi verilmesi 02.08.2005 tarihinde yürürlüğe giren Futbol Disiplin Talimatı'ndan önce suç olarak düzenlenmiş değildi.

Burada hemen "şike yapılması/yaptırılması" ve "teşvik primi verilmesi/alınması" eylemlerinin farkını kısaca izahta da fayda görüyoruz. Şike yapmak/yaptırmak eylemi ancak maçı oynayacak, yani fiilen rakip olan takımlar arasında, müsabık (maçı oynayan) takımlardan herhangi birisinin menfaatine yapılan eylem iken; teşvik primi vermek/almak eylemi, müsabık (maçı oynayan) takımlardan birisinin performansından menfaat elde etmeyi hedefleyen 3. şahıs/kulüp temsilcisi ile müsabık (maçı oynayan) takım ilgilileri arasındaki anlaşmayı ifade eder.

Şimdi derseniz, 1992 yılından sonrasındaki disiplin talimatlarında şike ve teşvik eylemlerinin nasıl düzenlendiğine bakalım.

Özerkliğin kazanıldığı 1992 tarihinden sonra, 01.11.1992 tarih ve 21392 sayılı resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren **ilk Futbol Disiplin Talimatı**'nın "Hileli Ve Danışıklı Futbol Müsabakası" başlıklı 38.maddesinde "şike yapmak/yaptırmak" eyleminden bahsedilmektedir:

[1] Disiplin yargılaması yönünden.

[2] Milliyet Gazetesinin web sayfasında yer alan 06.08.2011 tarihli ve spor.milliyet.com.tr/aydinlar-dan-g-saray-aciklamasi-/spor/spordetay/06.08.2011/1423441/default.htm uzantılı haberdeki "...20 yıllık geçmişe dönük tüm olaylarda federasyonun böyle bir yetkisi var." beyanı.

“MADDE 38: Hileli ve danişıklı futbol müsabakası yapan, yaptıran kişiler ve aracıları en az 1 yıl müsabakadan men cezası veya o kadar süre ile hak mahrumiyeti ve teşekküller Futbol Federasyonunca küme düşürme cezası ile cezalandırılır.”

Aynı talimatın 68.maddesinde ise bu eyleme dayanılarak başlatılacak soruşturmanın zamanaşımı süresi düzenlenmiştir:

“MADDE 68: a) Futbol faaliyetlerinden aralıksız bir yıl ayrılmış kişiler hakkında soruşturma yapılamaz.

b) İhtar cezasını gerektiren hallerde üç ayın, müsabakadan men ve süreli hak mahrumiyeti cezalarını gerektiren fiillerde bir yılın, sürekli hak mahrumiyeti cezasını gerektiren fiillerde üç yılın geçmesi ile soruşturma ortadan kalkar. Soruşturma zamanaşımının başlangıcı olay günüdür.”

Bu talimattan sonra, **04.08.2002 tarihli ve 24836 sayılı resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Futbol Disiplin Talimatı**'nın yine “Hileli Ve Danişıklı Futbol Müsabakası” başlıklı 37. maddesinde “şike yapmak/yaptırmak” eylemi, 67. maddesinde ise soruşturma zamanaşımı süresi düzenlenmiştir:

“MADDE 37: Hileli ve danişıklı futbol müsabakası yapan, yaptıran kişiler ve aracıları en az bir yıl müsabakadan men cezası veya o kadar süre ile hak mahrumiyeti ve teşekküller Futbol Federasyonunca küme düşürme cezası ile cezalandırılır..”

“MADDE 67: a) Futbol faaliyetlerinden aralıksız bir yıl ayrılmış kişiler hakkında soruşturma yapılamaz.

b) İhtar cezasını gerektiren hallerde üç ayın, müsabakadan men ve süreli hak mahrumiyeti cezalarını gerektiren fiillerde bir yılın, sürekli hak mahrumiyeti cezasını gerektiren fiillerde üç yılın geçmesi ile soruşturma ortadan kalkar. Soruşturma zamanaşımının başlangıcı olay günüdür.”

3 yıl yürürlükte kalan 2002 talimatı, 02.08.2005 tarih ve 25894 sayılı resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Futbol Disiplin Talimatı ile yürürlükten kalkmıştır. **2005 yılında yürüğe giren talimatta** ilk kez teşvik primi verilmesi/alınması eylemi de spor ahlakına aykırı ve şikeden ayrı bir eylem olarak “Sair Hallerde Menfaat” başlıklı 36. madde de, şike ise “Hileli Ve Danişıklı Futbol Müsabakası” başlıklı 35.maddede düzenlenmiştir. 2005 yılındaki talimatta “şike yapmak/yaptırmak” ve “teşvik primi vermek/almak” eylemlerinde zamanaşımı yönünden de ayrı ayrı düzenleme yapılmıştır.

“MADDE 35: Müsabakaların sonuçlarını etkilemek amacıyla hileli ve danişıklı futbol müsabakası yapan, yaptıran veya buna teşebbüs eden kişiler ve aracıları en az bir yıl müsabakadan men cezası veya hak mahrumiyeti cezası

ile cezalandırılır. Kuruluşlar Federasyon Yönetim Kurulu tarafından küme düşürme cezası ile cezalandırılır.”

“MADDE 36: Bir futbol müsabakasının neticesinden faydalanması mümkün olan kuruluş ve kişilerden maddi menfaat temini suretiyle müsabakaya katılan, bu suretle müsabakaya katılanlara maddi menfaat vaadinde bulunan veya temin veya ita eden kişi veya kuruluşlar, altı aydan iki yıla kadar müsabakalardan men veya hak mahrumiyeti cezası ile cezalandırılırlar. Sorumluluğu bulunan kişi veya kuruluşlara ayrıca para cezası verilir.”

“MADDE 56: Soruşturma zamanaşımının başlangıcı olay günüdür.

a) Futbol faaliyetlerinden aralıksız bir yıl ayrılmış kişiler hakkında soruşturma yapılmaz.

b) İhtar cezasını gerektiren hallerde üç ayın, para cezası, müsabakadan men ve süreli hak mahrumiyeti cezalarını gerektiren fiillerde iki yılın, sürekli hak mahrumiyeti cezasını gerektiren fiillerde üç yılın geçmesi, küme düşürme cezasını gerektiren fiillerde ise en geç müteakip futbol müsabaka mevsiminin sona ermesi ile soruşturma ortadan kalkar.”

Gündemdeki mesele yönünden durum değerlendirilecek olunursa, 2005-2006 sezonunda küme düşme cezası sadece “şike yapmak/yaptırmak” eylemi için söz konusu olup “teşvik primi vermek/alınmak” eylemi nedeniyle küme düşme cezası verilemez. Öte yandan 2005-2006 sezonunda oynanan bir maç için “şike yapmak/yaptırmak” iddiası var ise zamanaşımı süresi 2006-2007 futbol sezonu sonunda; “teşvik primi verilmesi/alınması” iddiası var ise, bu halde de zamanaşımı süresi maç tarihinden itibaren 2 yıl geçmekle dolmuş olacaktır. Diğer deyişle iddialar 2005-2006 sezonunun son maçına da dayanmış olsa, bugün itibariyle artık zamanaşımı süresi dolmuştur.

Müsabaka sonucunu etkilemeye yönelik eylemde zamanaşımı süresi olmadığına dair düzenlemeyi içeren talimat ise 04.08.2006 tarih ve 26249 sayılı resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. **2006 yılındaki talimatın** 34. maddesinde şike ve teşvik birlikte yer almış, 54.maddenin son fıkrasında ise bu eylemlerde uygulanacak zamanaşımı süresi düzenlenmiştir.

“MADDE 34: Bir futbol müsabakasının sonucunu, taraflar aralarında anlaşarak veya üçüncü kişilerden maddi menfaat temin etme veya anılan haller dışında sair sebeplerle futbolun olağan yapısı dışında etkilemek veya etkilemeye teşebbüs etmek yahut ilgililerden beklenen spor mücadelesini göstermeleri halinde dahi, bu amaç için kendi kuruluşları dışında başka bir kişiden maddi menfaat temin etmek yasaktır.

Bu hükmü ihlal eden kişiler, altı aydan iki yıla kadar müsabakalardan men veya hak mahrumiyeti cezası ile kuruluşlar ise Federasyon Yönetim Kurulu tarafından

küme düşürme cezasıyla cezalandırılır. Olayın ağırlığına göre küme düşme cezasının yanında puan silme cezası da verilebilir. Kuruluşun ihlali gerçekleştirdiği sezon sonunda sportif başarısızlık neticesinde bir alt lige düşmüş olduğu hallerde sadece puan tenzili cezası verilebilir.

Ancak ihlale ilişkin soruşturma, ihlalin gerçekleştiği sezonu takip eden sezon sona erdikten sonra başlar ise, kuruluşlara sadece puan silme cezası verilir.”

“MADDE 54: Soruşturma zamanaşımının başlangıcı olay günüdür.

a) Futbol faaliyetlerinden aralıksız bir yıl ayrılmış kişiler hakkında soruşturma yapılmaz.

b) İhtar cezasını gerektiren hallerde üç ayın, para cezası , müsabakadan men ve süreli hak mahrumiyeti cezalarını gerektiren fiillerde iki yılın, sürekli hak mahrumiyeti cezasını gerektiren fiillerde üç yılın geçmesi, küme düşürme cezasını gerektiren fiillerde ise en geç müteakip futbol müsabaka mevsiminin sona ermesi ile soruşturma ortadan kalkar.

c) Bu talimatın 34. maddesinde yer alan ihlallerle ilgili olarak zamanaşımı süresi yoktur.”

Öngördüğü ceza itibariyle şike ve teşvik meselesini spor hukukuna veya ahlakına aykırı en ağır eylem olarak tanımlayan 2006 yılı talimatı ise, **15.08.2008 tarihinde yürürlüğe giren talimat** ile yürürlükten kalkmıştır. Şike ve teşvik, 2008 yılı talimatının 44.maddesinde, zamanaşımı ise 15. maddesinde düzenlenmiştir:

“MADDE 44: Müsabakanın sonucunu hukuka veya spor ahlakına aykırı şekilde etkilemek veya buna teşebbüs etmek yasaktır. Bir futbolcuya veya kulübe teşvik primi verilmesi de bu kapsamdadır.

Bu hükmü ihlal eden kişiler, bir yıldan üç yıla kadar müsabakalardan men veya hak mahrumiyeti cezasıyla; kulüpler ise küme düşürme cezasıyla cezalandırılır. İhlalin ağırlığına göre küme düşürme cezasına ek olarak puan indirme cezası da verilebilir.

İhlalde sorumluluğu bulunan kişi veya kulüplere ayrıca para cezası verilir.

Anılan yasağın hakemler tarafından ihlali halinde sürekli hak mahrumiyeti cezası verilir.”

“MADDE 15: Soruşturma zamanaşımı, tamamlanmış ihlallerde ihlalin gerçekleştirildiği, teşebbüs halinde kalan ihlallerde son hareketin yapıldığı, zincirleme ihlallerde ise son ihlalin gerçekleştirildiği günden itibaren işler.

Disiplin soruşturması, müsabaka öncesinde, esnasında veya sonrasında sahada veya sahayı çevreleyen alanda gerçekleştirilen ihlallerde 1 yıllık, doping ihlallerinde 8 yıllık, diğer ihlallerde ise 5 yıllık zamanaşımına tabidir.

Müsabaka sonucunu etkileme şeklindeki disiplin ihlallerinin soruşturması 20 yıllık zamanaşımına tabidir.”

Şike ve teşvik için, ilk kez 20 yıllık zamanaşımı öngören 2008 yılı talimatının gerek eylemlere gerekse zamanaşımına dair hükümleri, **30.07.2009 tarihinde yürürlüğe giren ve halen yürürlükte olan talimatta** hiçbir değişiklik yapılmadan, aynen yer almıştır:

“MADDE 55: Müsabakanın sonucunu hukuka veya spor ahlakına aykırı şekilde etkilemek veya buna teşebbüs etmek yasaktır. Bir futbolcuya veya kulübe teşvik primi verilmesi de bu kapsamdadır.

Bu hükmü ihlal eden kişiler, bir yıldan üç yıla kadar müsabakalardan men veya hak mahrumiyeti cezasıyla; kulüpler ise küme düşürme cezasıyla cezalandırılır. İhlalin ağırlığına göre küme düşürme cezasına ek olarak puan indirme cezası da verilebilir.

İhlalde sorumluluğu bulunan kişi veya kulüplere ayrıca para cezası verilir.

Anılan yasağın hakemler tarafından ihlali halinde sürekli hak mahrumiyeti cezası verilir.”

“MADDE 15: Soruşturma zamanaşımı, tamamlanmış ihlallerde ihlalin gerçekleştirildiği, teşebbüs halinde kalan ihlallerde son hareketin yapıldığı, zincirleme ihlallerde ise son ihlalin gerçekleştirildiği günden itibaren işler.

Disiplin soruşturması, müsabaka öncesinde, esnasında veya sonrasında sahada veya sahayı çevreleyen alanda gerçekleştirilen ihlallerde 1 yıllık, doping ihlallerinde 8 yıllık, diğer ihlallerde ise 5 yıllık zamanaşımına tabidir.

Müsabaka sonucunu etkileme şeklindeki disiplin ihlallerinin soruşturması 20 yıllık zamanaşımına tabidir.”

İşte TFF'nun Sayın Başkanı ile bir kısım hukukçuların 20 yıl geriye gidilebilir dediği düşünce, yürürlükteki talimatın bu 15/son. maddesine dayanmaktadır.

Oysa yukarıda da belirttiğimiz üzere disiplin yargısı, ceza hukukunun temel ilkeleri ışığında yürütülür. Ceza hukukunun ise, konumuz olan soruşturmayı ilgilendiren ve herkesin bildiği 3 temel ilkesi vardır:

1. Suçun işlendiği zaman yürürlükteki mevzuatta suç olarak sayılmayan eylemden dolayı kimseye ceza verilemez. (*Kanunsuz suç olmaz.*)
2. Eylem, öncelikle suçun işlendiği zamanda yürürlükte olan hükme göre yargılanır.
3. Suçun işlendiği zaman yürürlükte olan mevzuat ile sonradan yürürlüğe giren mevzuat hükümleri farklı ise, failin lehine olan hüküm uygulanır.

Ceza hukukunun bu temel ilkeleri ışığında, “*TFF, 20 yıl geriye dönük olarak tüm şike ve teşvik eylemleri soruşturabilir*” düşüncesine katılmanın mümkün olmadığını, ***şüpheli lehine olmadığı sürece hiçbir yasal düzenlemenin geriye yürümeyeceğini;*** ayrıntısı aşağıda belirtileceği üzere TFF'nun ancak 04.08.2006 tarihinden sonraki eylemler hakkında soruşturma yapabileceğini kesin olarak söyleyebiliriz.

Bu düşünceden hareketle;

1. İlk kez, 02.08.2005 tarih ve 25894 sayılı resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Futbol Disiplin Talimatı'nda düzenlendiğine ve bu tarihten önce suç olarak düzenlenmediğine göre, 02.08.2005 tarihinden önceki döneme ait “teşvik primi verilmesi/alınması” eylemi hakkında disiplin soruşturma yapılamaz. (*Kanunsuz suç olmaz.*)
2. 1992 talimatının 68., 2002 talimatının 62., 2005 talimatının 56. maddesinde, şike ve teşvik (hileli ve danişıklı futbol müsabakası yapmak/yaptırmak) eylemi için öngörülen tüm zamanaşımı süreleri dolmuştur. Buna göre 2005 talimatının yürürlükten kalktığı 04.08.2006 tarihinden önceki tüm şike ve teşvik eylemleri zamanaşımına uğramış olup bunlar hakkında soruşturma yapılamaz.
3. Diğer yandan 04.08.2006 tarihinde yürürlüğe giren 2006 talimatında şike ve teşvik için zamanaşımı süresinin işlemeyeceği, 2008 ve 2009 talimatlarında ise 20 yıllık zamanaşımı süresi öngörülmüş olması nedeniyle TFF, 04.08.2006 tarihinden sonraki tüm şike ve teşvik eylemlerini soruşturabilir, ilgili kişi veya kulüpler hakkında 2006,2008 ve 2009 yılı talimatları çerçevesinde ceza tayinine gidebilir.
4. 04.08.2006 tarihinden önceki döneme ait talimatların zamanaşımı süresine yönelik hükümleri; 2006, 2008 ve 2009 yılı talimatlarındaki zamanaşımı süresine ilişkin hükümlere nazaran şüpheli kişi veya kulüplerin daha lehine olduğundan olası bir disiplin soruşturmada lehe olan yani 04.08.2006 tarihinden önceki döneme ait talimatların zamanaşımı süresine yönelik hükümleri dikkate alınacaktır. Zira lehte düzenleme yürürlükten kalkmış dahi olsa ileriye yürür; buna karşılık yürürlüğe giren düzenleme aleyhte ise uygulanmaz. Nitekim 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 2., 5237 sayılı Türk Ceza

Kanunu'nun 7. maddesinde de çok açık olarak; *suçun işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanun ile sonradan yürürlüğe giren kanunların hükümleri farklı ise, failin lehine olan kanun uygulanır* denmektedir. Kısacası disiplin yargılamasını yapan kurul, eylemin gerçekleştiği anda ve sonrasında yürürlüğe giren tüm talimat hükümlerinden hangisi şüpheliler lehine ise onu uygulamak zorundadır.

Sonuç olarak, 2-3 gündür gündemi meşgul eden kulüp hakkındaki iddialar için disiplin soruşturması zamanaşımı süresinin dolmuş olması ve artık 04.06.2008 tarihinden önceki eylemleri soruşturmanın mümkün olmaması; adli merciler tarafından soruşturma dayanağı olarak alınan 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesi Hakkında Kanunu'nun 14.04.2011 tarihinde yürürlüğe girmiş olması (*dolayısıyla bu kanun kapsamındaki adli suçlar açısından da 14.04.2011 tarihinden öncesini soruşturma imkânının olmaması*); soruşturmayı yürüten "özel görevli" savcılık makamının şike ve teşvik meselesindeki görev sınırının [3] olsa olsa CMK. nun 250/I,b maddesinde geçen "*haksız ekonomik çıkar sağlamak amacıyla kurulmuş bir örgütün faaliyeti çerçevesinde cebir ve tehdit uygulanarak işlenen suçlar*" la kısıtlı olması karşısında şu soruları sormaktan kendimizi alamıyoruz:

1. Ceza hukukunun temel ilkeleri ile talimatların açık hükümlerine rağmen TFF, nasıl olup da 04.08.2006 tarihinden önceki eylemleri, bu arada 2005-2006 sezonundaki şike ve/veya teşvik eylemini soruşturabilecektir?
2. Şike ve teşvik, adli olarak 14.04.2011 tarihinden sonra suç olarak düzenlendiğine, ortada "*haksız ekonomik çıkar sağlamak amacıyla kurulmuş, amacına da cebir ve tehdit kullanarak ulaşmak gayretinde olan bir örgüt*" olduğu iddiası da bulunmadığına göre, 2005-2006 sezonundaki şike ve/veya teşvik eylemi soruşturmaya neden ve nasıl dâhil olmuştur?
3. Eğer soruşturma, şike ve/veya teşvik suçu yâda örgütlü suç iddiasına dayanmıyor da güveni kötüye kullanma ya da TCK veya sair mevzuatta suç sayılan başkaca eylemlere yönelikse soruşturmanın bu kısmının "özel görevli" değil de "genel görevli" savcılar tarafından yürütülmesi gerekmez miydi?
4. Basından edinilen bilgiye göre son operasyonda elde edilen delillerin de TFF ile paylaşılması düşünülmektedir. Daha soruşturma sürerken, yani CMK. nun 157. ve 153. maddelerindeki asıl ve genişletilmiş gizlilik durumu varken, mevcut hükümler karşısında bu paylaşım nasıl mümkün olacaktır? Paylaşılması halinde eylem, bundan önceki paylaşım gibi TCK. nun 285. maddesinde düzenlenen "gizliliğin ihlali suçu" [4] na uymaz mı? Delillerin,

[3] "Özel görevli" savcı ve ağır ceza mahkemelerinin görevine ilişkin geniş bilgiyi

<http://www.sporhukuku.org/dosyalar/makale-sike-tesvik-ozel-gorev.pdf> adresindeki "Şike Ve Teşvik Suçunda Hangi Adli Merciler Görevli?" makaleminden edinebilirsiniz.

[4] **Gizliliğin İhlali**

soruşturmanın tarafı olmayan kişi veya kurumlarla paylaşılması halinde gizliliği ihlal edenler hakkında soruşturma başlatılması gerekmez mi?

Tüm bunlara rağmen, zor bir süreçten geçildiğini, adli ve disiplinsel anlamda tarihin en kapsamlı ve belki de ilk şike ve teşvik meselesi karşısında çıkış yolu bulmanın zorluklarının olduğunu herkes gibi biz de kabul ediyor, bu sürecin aktörlerinin ciddi sıkıntılar yaşadığını görüyoruz. Ancak gidilen yolu aydınlatacak yegâne şeyin hukuk ve hukukçular olduğunun, hukukun temel ilkeleri ile amir hükümlerinin dikkate alınmadığı her durumda doğumun sakat olacağına da bilinmesi gerekir. Biz spor hukukçuları olarak sorumluluğumuzun bilinciyle hiçbir kulüp, kişi yâda kurumla bağı olmaksızın yol göstermeye, yolda gidenlere ışık tutmaya çalışırken, karar merciinde olanların da gözünü “hukuktan” ayırmaması gerekir. Zira adalet bilinci, yargı konusu meseledeki tarafların statüsü veya karar karşısında kaybedecekleri değerlerin korunmasını değil, kamunun (toplumun) yararının sağlanmasını, bu suretle de adalete olan inancın oluşmasını hedefler. İşte taraftar, yönetici ve spor hukukçuları başta olmak üzere herkes tünelin sonunda, hem adli hem de disiplinsel yargılamayı üstlenmiş kişileri bu hedefe ulaşmış haldeki bir “adalet” e olan inançlarıyla beklemektedir.

06 Ağustos 2011, İstanbul

MADDE 285 - Soruşturmanın gizliliğini alenen ihlal eden kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Ancak, soruşturma aşamasında alınan ve Kanun hükmü gereğince gizli tutulması gereken kararların ve bunların gereği olarak yapılan işlemlerin gizliliğinin ihlali açısından aleniyetin gerçekleşmesi aranmaz.

Kanuna göre kapalı yapılması gereken veya kapalı yapılmasına karar verilen duruşmadaki açıklama veya görüntülerin gizliliğini alenen ihlal eden kişi, birinci fıkra hükmüne göre cezalandırılır. Ancak, bu suçun oluşması için tanığın korunmasına ilişkin olarak alınan gizlilik kararına aykırılık açısından aleniyetin gerçekleşmesi aranmaz.

Bu suçların basın ve yayın yoluyla işlenmesi halinde, ceza yarı oranında artırılır.

Soruşturma ve kovuşturma evresinde kişilerin suçlu olarak damgolanmalarını sağlayacak şekilde görüntülerinin yayınlanması halinde, altı aydan iki yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.